

K2019/6 Shakkilauta ja riisinjyvät (12 p.)

Shakkilaudassa on 8×8 ruudukko ja sitä ympäröi 5 cm leveä harmaa reuna. Ruudukon joka toinen ruutu on valkoinen ja joka toinen musta. Laudan koko reunoineen on $50 \text{ cm} \times 50 \text{ cm}$.

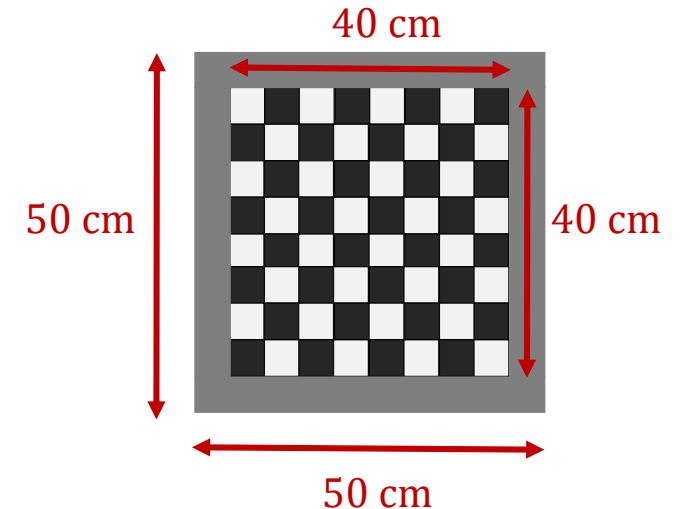
Laudalle pudotetaan satunnaisesti 30 riisinjyvää. Kuinka suurella todennäköisyydellä vähintään 15 riisinjyvän keskipiste osuu valkoiseen ruutuun?

Koko laudan pinta-ala on $50 \text{ cm} \cdot 50 \text{ cm} = 2\,500 \text{ cm}^2$.

Ruudukko-osa on neliö, jonka sivun pituus on 40 cm ja pinta-ala $40 \text{ cm} \cdot 40 \text{ cm} = 1\,600 \text{ cm}^2$. Valkoisten ruutujen kokonaispinta-ala on puolet tästä eli 800 cm^2 .

Todennäköisyys p sille, että yksittäinen riisinjyvä osuu valkoiselle ruudulle on verrannollinen valkoisten ruutujen kokonaispinta-alaan:

$$p = \frac{800 \text{ cm}^2}{2500 \text{ cm}^2} = \frac{8}{25}$$

Kyseessä on *toistokoe*, koska riisinjyvien osuminen ruutuihin on *riippumatonta* muista riisinjyvistä.

Toistokoe noudattaa *binomijakaumaa*, joten voidaan käyttää GeoGebran todennäköisyyslaskuria.

Tässä toistojen määrä on $n = 30$, yksittäinen osumatodennäköisyys $p = \frac{8}{25}$ ja osumien määrä k välillä $[15, 30]$.

Laskurin avulla todennäköisyydeksi saadaan 0,305

